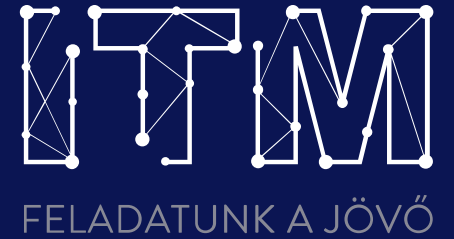


Fenntartható fejlődés bizottsági meghallgatás  
Budapest, 2021. november 29.



# Tájékoztató – Miniszteri meghallgatás

2020 novembere óta elért klímavédelmi sikerek és eredmények



INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLOGIAI  
MINISZTERIUM

Prof. Dr. Palkovics László  
miniszter, Innovációs és Technológiai Minisztérium

- Magyar klímatörvény és klímapolitikai célkitűzések
- Klíma- és Természetvédelmi Akcióterv
- Energetika
- Fit for 55
- Hulladékgazdálkodás
- Víziközmű-szolgáltatás
- KEHOP Plusz

A nemzeti klímasemlegesség céljának stratégiai szintű vállalását követően a **klímavédelemről szóló 2020. évi LIV. törvényben** is rögzítettük Magyarország közép és hosszú távú kibocsátás-csökkentési és energetikai célszámait (2020. június)

## Kibocsátás-csökkentési célok

**2030: min. -40%** az 1990-es szinthez képest

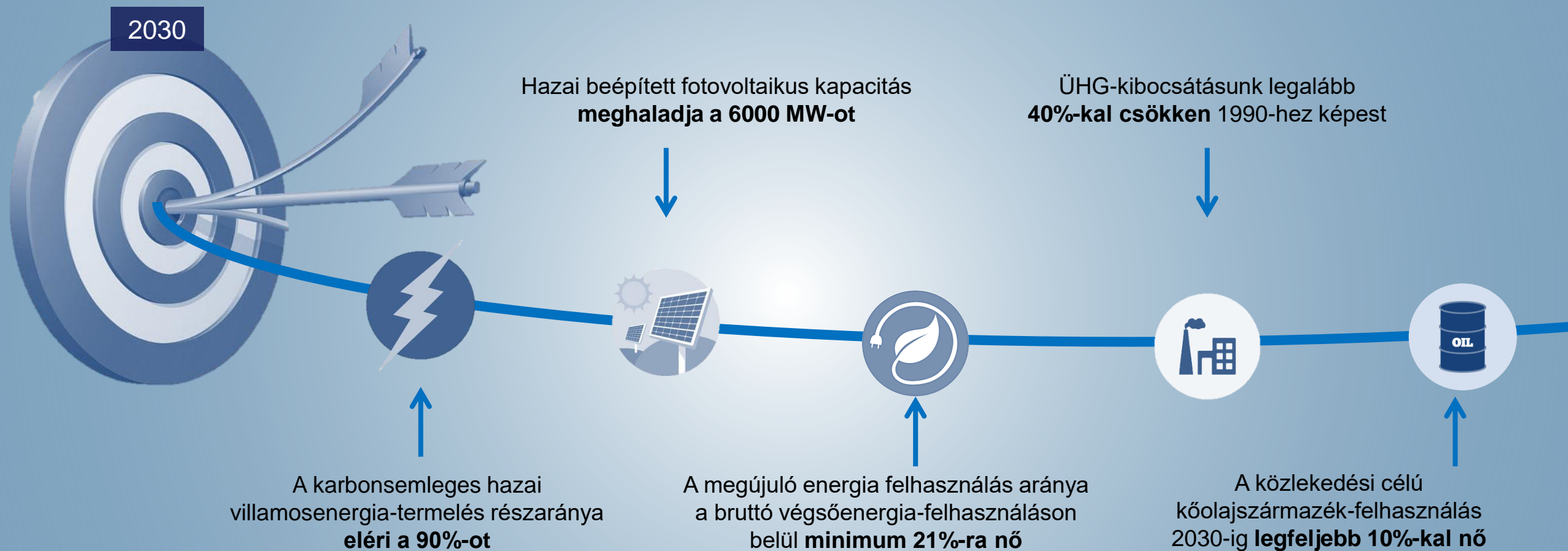
**2050: teljes klímasemlegesség**  
(a fennmaradó kibocsátások és az elnyelések egyensúlya)

## Energetikai célok

**2030: min. 21% megújuló energia-részarány**  
a bruttó végső energiafogyasztásban

**2030 után:** a végső energiafelhasználás 2005. évi értéket meghaladó növekedése esetén **a növekmény csak karbonsemleges energiaforrásból biztosítható**

# Főbb energia- és klímapolitikai célkitűzéseink



# Nemzeti Tiszta Fejlődési Stratégia – megtérülő befektetés a gazdaság zöldítése

- 2030-ig a beruházási költség többsége az elkerült költségek által térül meg (KCs esetén 52%-a, HCs esetén 67%-a)
- 2030-ig a beruházási költségek többsége a gazdaságélénkítő hatásokat figyelembe véve is megtérül (KCs esetén 87%-a, HCs esetén 98%-a)
- 2050-ig a KCs forgatókönyv nagyobb gazdasági (GDP és állami bevételek) és közvetlen munkahelyteremtési potenciállal rendelkezik
- 2050-ig a KCs esetén több az elkerült költség és nagyobb mértékű a negatív környezeti externáliák elhárítása
- 2050-re mindkét forgatókönyvben a hasznok összege meghaladja a beruházási költségeket

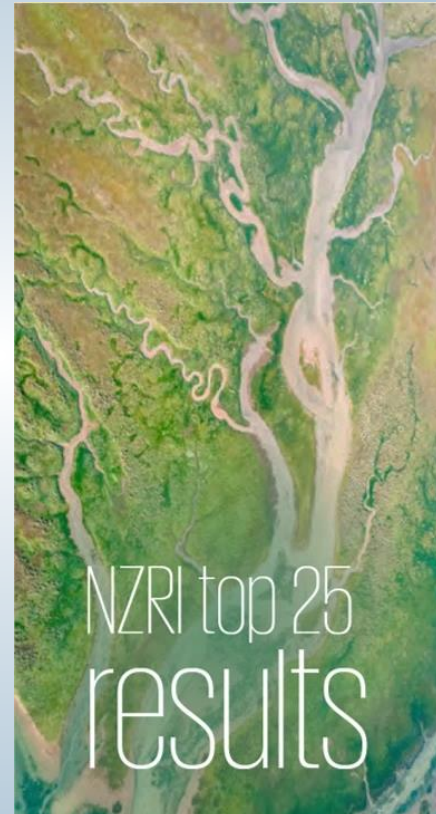
	2050 – KCs forgatókönyv	2050 – HCs forgatókönyv
<b>Beruházási költségtöbblet – milliárd forint</b>		
Energia	22 391	11 352
Hulladékgazdálkodás	480	476
Ipari folyamatok	129	131
Fenntartható mezőgazdaság	745	745
LULUCF	964	964
<b>Beruházási költség összesen</b>	<b>24 709</b>	<b>13 668</b>
<b>Elkerült költségtöbblet - milliárd forint</b>		
Materiális	2 393	556
Nem materiális	4 993	3 441
<b>Összes elkerült költség</b>	<b>7 387</b>	<b>3 997</b>
<b>További addicionális előnyök - milliárd forint</b>		
Reál GDP	19 783	11 170
Állami bevételek	11 142	6 200
<b>Addicionális munkahelyteremtés – álláshely száma</b>		
<b>Nettó új munkahely összesen</b>	<b>182 566</b>	<b>123 690</b>
<i>Közvetlen munkahelyteremtés</i>	64 983	60 678
<i>Közvetett munkahelyteremtés</i>	117 583	63 012



# Magyarország nemzetközi összevetésben is jól teljesít a klímavédelem terén

A KPMG „Net Zero Readiness Index” jelentése 103 mutató alapján 32 országot vizsgált. A jelentés több mint száz mutató alapján értékeli a vizsgált országok GHG csökkentési teljesítményét és a klímasemlegesség elérésére irányuló alkalmasságát. Az eredmény alapján 2 csoportba sorolták az országokat a nettó zéró cél felé vezető versenyben elért előrehaladás alapján:

- 25 legjobban teljesítő ország
- 7 „megfigyelendő” ország
- **Magyarország összesítésben 13. helyen áll a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére tett intézkedések tekintetében**
- **Magyarország azon 5 ország között található, amely a legmagasabb pontértéket kapta a klímasemlegességhez való hozzájárulási képességében, köszönhető ez a jogalkotás terén felmutatott eredményeknek. (Klímatörvény)**



Country	Net Zero Readiness Index	National preparedness	Sector readiness
Norway	49.2	82.1	60.0
United Kingdom	48.4	86.3	56.1
Sweden	44.7	83.8	53.4
Denmark	43.8	79.3	55.2
Germany	40.4	72.1	56.0
France	39.8	78.9	50.5
Japan	37.6	67.1	56.0
Canada	34.2	74.9	45.7
New Zealand	32.1	66.5	48.3
Italy	29.9	62.5	47.8
South Korea	29.1	57.3	50.7
Spain	28.0	61.2	45.8
<b>Hungary</b>	<b>28.0</b>	<b>66.3</b>	<b>42.3</b>
United States	27.9	61.5	45.3
Singapore	25.6	57.2	44.7
Chile	24.2	58.5	41.4
Australia	23.5	57.1	41.1
Brazil	22.5	58.2	38.8
Poland	20.0	46.5	43.1
China	19.4	46.7	41.5
Malaysia	16.5	45.1	36.5
Argentina	15.7	46.1	34.2
Mexico	14.6	42.9	34.1
Turkey	13.5	42.6	31.7
United Arab Emirates	12.8	43.1	29.7

# Magyarország élen jár a klímavédelmi célú jogalkotásban, megvan a pénzügyi oldali támogatottság is, illetve kedvezőek az alapok a reálgazdaság számára is

## Politikai akarat, jogalkotás

Magyarország azon 5 ország között található, amely a legmagasabb pontértéket kapta a klímasemlegességhez való hozzájárulási képességében, köszönhető ez a jogalkotás terén felmutatott eredményeknek. (Klímatörvény)

## Pénzügy oldali támogatottság

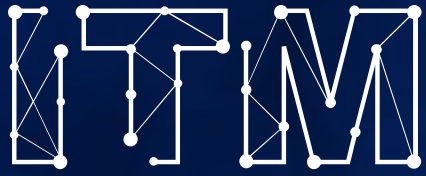
A magyar pénzügyi szektor is határozott intézkedéseket hozott a zöldítés kapcsán, illetve a klímavédelem érdekében.

- ✓ A pénzügyi szektor azon dolgozik, hogy ösztönözze a tőkeáramlást a szén-dioxid-mentesítési erőfeszítésekhez.

## Reálgazdaság és épületszektor

**A reálgazdaságnak további kihívásokkal kell megküzdenie. Ám ennek leküzdésére jó alapokkal rendelkezik az ország:**

- ✓ Kedvező alapot teremt, hogy Magyarország jó eredményt ért el az energiagazdálkodás tekintetében.
- ✓ Az ipart illetően a jelentés megemlíti, hogy az üzemek, gyárak magas szintű környezetvédelmi normák szerint működnek.
- ✓ Az épületek tekintetében Magyarország a 10. helyen végzett



FELADATUNK A JÖVŐ

# Klíma- és Természetvédelmi Akcióterv



## Célkitűzés:

„Gyermekeink és unokáink számára megőrizni Magyarországot és a Kárpát-medencét!”

1. Illegális hulladéklerakók felszámolása
2. 2021-től az egyszer használatos műanyagok forgalmazásának betiltása, és lehetővé tesszük az üveg- és műanyag palackok, valamint a fémdobozok visszaváltását
3. Meg fogjuk védeni a folyóinkat a külföldről ide érkező hulladékoktól
4. Elvárjuk a multinacionális cégektől, hogy környezetbarát technológiákat alkalmazzanak, és környezetbaráttá alakítjuk a Mátrai Erőművet
5. Minden újszülött után tíz fát ültetünk
6. A következő 10 évben meghatszorozzuk a naperőművek kapacitását, 2030-ra az előállított villamos energia 90 százalékban széndioxid-mentes lesz, illetve okos fogyasztásmérőket is telepítünk
7. Támogatjuk az olcsó elektromos autók megjelenését és használatát, és elindítjuk a Zöld Busz Programot
8. Bevezetjük a Zöld Államkötvényt

# Illegális hulladéklerakók felszámolása

Cél: az ország területén **jogellenesen elhagyott, illetve elhelyezett hulladékok felszámolása**, a megtisztított területek tisztántartása.



Szigorítani kell a hatósági ellenőrzéseket és bővíteni kell a szankciórendszert.

- A kormányhivatalok által elszállított hulladék :13.563 m<sup>3</sup>, résztvevő szervezetek által összegyűjtött hulladék 300 ezer tonna
- Hulladékgazdálkodási tevékenységgel kapcsolatban kiszabott bírságok országosan: 304.577.639 Ft
- A HulladékRadar alkalmazáson keresztül tett bejelentések száma országosan: 21.862
- Közérdekű bejelentések száma országosan: 2.410



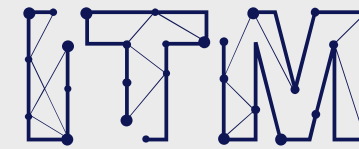


# A HulladékRadar applikáció fejlődése

- A felhasználók száma 1,5 év alatt elérte a **20 ezer főt**
- A bejelentések száma elérte a **21 ezret**
- A verziófrissítéssel újabb felhasználóbarát funkciókkal egészült ki
- Az applikációnak köszönhetően a közreműködő szervezetek által elszállított hulladék mennyisége megközelítőleg **20 ezer tonna**
- A pilotprojektek keretében **több mint 10 ezer tonna hulladékot számoltak fel**



# Egyszer használatos műanyagok forgalomba hozatalának betiltása



FELADATUNK A JÖVŐ

Törvény

10 Az egyes egyszer használatos műanyagok forgalomba hozatalának betiltásáról szóló 2020. évi XCI. törvény tartalmazza a **törvényi felhatalmazást** és a **termékdíj emelést**.

Korm. rendelet

10 A 301/2021 Korm. rendelet tartalmazza a **tiltott egyszer használatos műanyag termékek** körét

Korm. rendelet

10 A 349/2021 Korm. rendelet tartalmazza a **SUP irányelv további intézkedéseinek átültetését** (pl. termékkövetelmények, jelölési követelmények, figyelemfelkeltő intézkedések).

Támogatás

10 2021-ben az **egyszer használatos műanyag termékeket kiváltó gyártók támogatására 4,177 Mrd Ft támogatást** fordítottunk

10 2021 októberében meghirdetett Zöld Nemzeti Bajnokok Programban **további pályázatok támogatására van lehetőség**

**2021. július 1-től TILTOTT** az oxidatív úton lebomló műanyag termékek és az **alábbi egyszer használatos műanyag termékek forgalomba hozatala**

**Magyarországon:**

- Fültisztító pálcikák
- Evőeszközök
- Tányérok
- Szívószálak
- Italkeverő pálcikák
- Léggömböt tartó pálcá
- Expandált polisztirolból készült ételtároló, italtároló, italpohár és azok fedele

**Továbbá a SUP előírásain felüli hazai vállalásként szintén TILTOTT:**

- 2021. július 1-től a 15 és 50 mikron közötti könnyű műanyag hordtasak
- 2023. január 1-től az műanyag italtartó pohár (beleértve a vékony műanyag bevonattal ellátott papírpoharat is)

**Jelentősen megemelkedik 2021. július 1-től a betiltásra nem kerülő műanyag hordtasakok környezetvédelmi termékdíja:**

- a 15 mikron falvastagság alatti 57 Ft/kg-ról 1 900 Ft/kg-ra
- a biológiai úton lebomló műanyagból készült esetén a termékdíj mentességhez képest 500 Ft/kg





# A visszaváltási rendszer bevezetése



## EU-s követelmények:

- 2025-re a műanyag italpalackok 77%-át, 2029-re a 90%-át vissza kell gyűjteni,
- a kereskedelmi forgalomba kerülő PET-palackoknak 2025-től a 25%-ban, 2030-tól 30%-ban másodnyersanyagból kell készülnie.



A visszaváltási rendszer törvényi, 2023. július 1-től hatályos keretfeltételeit az egyes energetikai és hulladékgazdálkodási tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi II., és a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV törvények határozzák meg.

1. ütem

•műanyag- és üvegpalackok, valamint a fém dobozok hazai visszaváltásának biztosítása

2. ütem

•a társított, rétegzett italkarton csomagolások visszavétele

3. ütem

•a használt sütőolaj visszavétele

A részletszabályok megalkotása folyamatban van.

# Megvédjük folyóinkat a külföldről ide érkező hulladékoktól

		
<b>Akció időpontja</b>	<b>IX. TeSzedd! – Önkéntesen a tiszta Magyarországért!</b> 2021. október 18-24.	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ <b>II. Tisza-tavi PET-Kupa:</b> 2021. június 12-15.</li> <li>▪ <b>IX. Felső-Tiszai verseny:</b> 2021. Július 31 - augusztus 8.</li> <li>▪ <b>II. Bodrogi verseny:</b> 2021. szeptember 8-12.</li> </ul>
<b>Résztevő Helyszínek / csapatok</b>	Közel 1500 találkozási ponton, Közel 1900 önkéntes csoport.	3 helyszín, 33 PETHajó
<b>Önkéntesek összlétszáma</b>	Több mint 90 000 fő	600-700 fő
<b>Összegyűjtött hulladék mennyiség</b>	Cca. 3000 tonna	20 tonna (3505 db zsák)



# Környezetbaráttá alakítjuk a Mátrai Erőművet

**A Mátrai Erőmű zöld jövőképeinek kialakításával a tulajdonos a következő évtized legjelentősebb magyar klímavédelmi, és egyben kiemelt régiófejlesztési projektjének megvalósítását kezdi meg.**

- A Mátrai Erőmű átalakítását úgy végezzük el, hogy közben a hazai villamosenergia-ellátás biztonsága zavartalan legyen.
- A Kormány kiemelt célja, hogy a térségbeli vállalkozásokat támogassa a régió átalakításával kapcsolatos foglalkoztatási feladatok megoldásában.
- A lignittüzelés fokozatos megszüntetésével párhuzamosan, földgáz alapú fejlesztés mellett olyan korszerű technológiák jutnak szerephez, mint a napelemes áramtermelés, a villamosenergia-tárolás, illetve az erőmű hulladékégető kapacitásának növelése.

**A célkitűzések eléréséhez a társasági forrásokon túlmenően uniós és hazai finanszírozású forrásokra, támogatási programokra is szükség van. Az uniós források bevonásához a szükséges intézkedéseket megtettük.**





# Mátrai Erőmű - Energiafüggetlenségünket és gazdasági fejlődésünket erősítő, integrált energia- és klímapolitikai jövőkép

- Az állami tulajdonú MVM Zrt. célja a vásárlással az volt, hogy stabil, biztonságos működési kereteket adjon az Erőműnek.
- Az MVM Zrt. innovációs kihívásként tekint az Erőmű jövőjének megalapozására és az Erőmű – *klímavédelmi szempontoknak is megfelelő* – technológiai átalakítását tűzi ki stratégiai célként.
- A jelenlegi termelő kapacitásokat úgy kívánja más technológiákkal kiváltani, hogy kiemelt figyelmet fordít:
  - hazánk ellátásbiztonságára
  - a munkahelyek védelmére
  - a térség gazdaságának és munkaerő-piacának diverzifikációjára
  - a nemzeti dekarbonizációs célkitűzések teljesítésére
  - a telephely további hasznosíthatóságára
- Vizsgálat tárgyát képezi:
  - ~ 200 MW új fotovoltaikus (PV) erőmű – bányák és zagyterek rekultivációjaként
  - egy új gázturbinás erőmű felépítése a Mátrai Erőmű telephelyén (500 MW CCGT) – keleti ország rész ellátásbiztonsága
  - ~ 31,5 MW RDF az anyagában nem hasznosítható hulladékok energetikai hasznosítására
- Az MVM Zrt. és az ITM vizsgálja, hogy az Erőmű átalakításához és a régiófejlesztéshez milyen lehetséges hazai és Uniós források vonhatók be



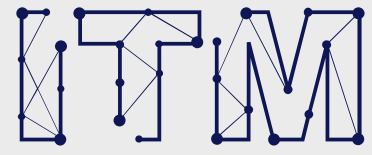


# Minden újszülött után tíz fát ültetünk

- **669 hektáron történt faültetés**
- Az erdők hozzájárulnak az éghajlatváltozás káros hatásainak mérsékléséhez
- Az erdőgazdálkodás éghajlatvédelmi jelentőségét mutatja, hogy **Magyarország erdőállománya évente 4-5 millió tonna közötti szén-dioxid megkötésére képes**



# 2030-ig meghatszorozzuk a naperőművek kapacitását



FELADATUNK A JÖVŐ



METÁR tenderek



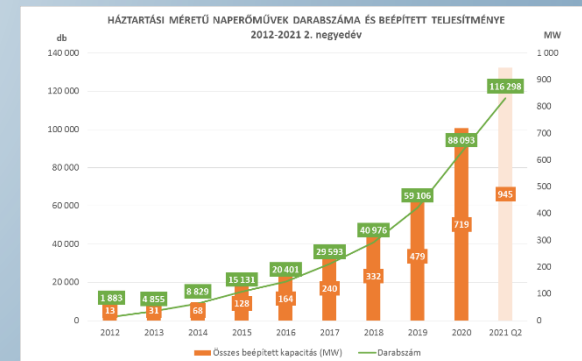
Otthonfelújítási támogatás



Lakossági napelemes pályázat



- A hazai beépített fótovoltaikus kapacitás 2030-ra haladja meg a 6 ezer MW-ot
- Jó ütemben haladunk vállalásaink teljesítéséhez, **a hazai beépített fótovoltaikus kapacitás jelenleg kb. 2600 MW**



# 2030-ig meghatszorozzuk a naperőművek kapacitását

## Lakossági napelemes pályázat



**Forrás keretösszege:** 201,624 Mrd Ft



A pályázatokat 4 ütemben, megyénként eltérő beadási időpontokkal, de rögzített megyei támogatási keretre lehet benyújtani, 2021. december 6-tól kezdődően.



**Támogatható tevékenységek:**

- Tetőszerkezetre helyezett, saját fogyasztás fedezését célzó napelemes rendszer létesítése; VAGY
- Tetőszerkezetre helyezett, napelemes rendszer létesítése, fűtési rendszer elektrifikálása hőszivattyúval, villamosenergia tároló beépítése és nyílászáró cseréje



**Támogatás mértéke, összege:**

- 100%-os támogatási intenzitás, önerő nem szükséges
- Támogatás minimum összege: 500 ezer forint
- Támogatás maximum összege:
  - az (1) műszaki tartalom esetén: 2,9 millió Ft
  - a (2) műszaki tartalom esetén: 11,3 millió Ft





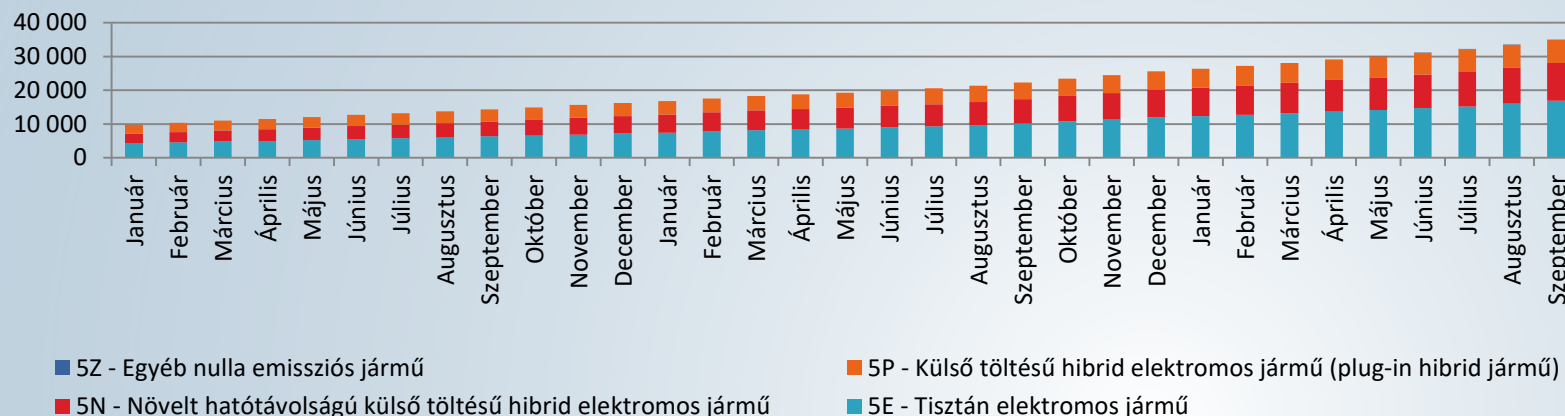
# 2030-ig meghatszorozzuk a naperőművek kapacitását

- Célja, hogy a Nemzeti Energia- és Klímatervvvel összhangban költséghatékonyan ösztönözze a környezetbarát, megújuló alapú villamosenergia-termelést, az új beruházások indítását.
- Új beruházásra támogatást jelenleg csak pályázati eljárás keretében kiosztott zöld prémium típusú jogosultság formájában lehet igényelni.
- A harmadik METÁR-felhívás esetében az ajánlati árak a kisebb erőművi méret és a fokozódó piaci bizonytalanságok ellenére is kedvezőbben alakultak a tavalyinál.
- 2022. augusztusáig összesen további két METÁR tender meghirdetése várható.

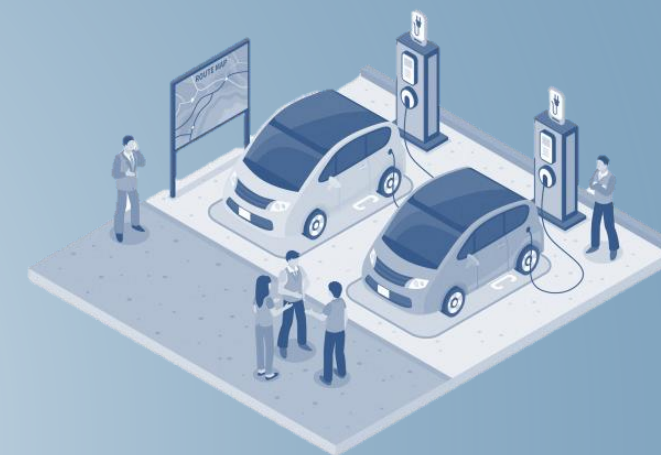




## A zöld rendszámmal rendelkező személygépkocsik számának alakulása (2019. január – 2021. szeptember)



Kb. 2800 elektromos töltőpont



Az ösztönző intézkedéseknek köszönhetően szélesebb réteg számára váltak elérhetővé az elektromobilitás nyújtotta lehetőségek, 2021 szeptemberében közel 35 ezer zöld rendszámú gépkocsi futott a hazai utakon.







Az elektromobilitás vonatkozású jogszabályoknak köszönhetően a hazai nyilvános elektromos töltőinfrastruktúra önfenntartó módon, piaci alapon működhet. A MEKH adatszolgáltatása alapján 2021. II. negyedévében 1591 db töltőoszlop működött az országban (ami kb. 2800 töltési pontot jelent).

Az idén eddig három pályázati felhívást hirdettünk meg a tisztán elektromos autók beszerzésének támogatására

- **Pályázati felhívás lakosság, civil szervezetek, egyesületek és felsőoktatási intézmények számára**  
(3 Mrd Ft keretösszeg)
- **Pályázati felhívás személytaxi-szolgáltatást vagy személygépkocsis személyszállítást végző személyek számára**  
(3 Mrd Ft keretösszeg)
- **Pályázati felhívás gazdasági társaságok, egyéni vállalkozók számára**  
(1 Mrd Ft keretösszeg)



## Fő célja az autóval muankába járók kerékpáros közlekedésre váltásának ösztönzése, kerékpáros közlekedés további népszerűsítése

-  Támogatás keretösszege: 1 Mrd Ft, melynek forrását az ITM biztosította
-  Támogatás mértéke, összege:
  - Pedálszenzoros elektromos kerékpárok maximum bruttó 400 ezer Ft-os eladási ár 50 %-a, de legfeljebb 90 ezer Ft.
  - Nyomatékszenzoros elektromos kerékpárok esetén a támogatás mértéke maximum bruttó 900 Ft-os eladási ár 50 %-a, de legfeljebb 150 ezer Ft.
-  Benyújtás: 2020. november 23. napjától elektronikus úton, szakaszosan
-  A meghirdetett utolsó benyújtási szakasz 2021. november 5-én ért véget.





# Támogatjuk az olcsó elektromos autók megjelenését és használatát

## Célkitűzés:

„Az elektromos közlekedés nem a gazdagok kiváltsága. Megreformáljuk az elektromobilitás ösztönzési rendszerét, megteremtjük annak lehetőségét, hogy a kis és olcsó autók nagyobb támogatást kapjanak.”

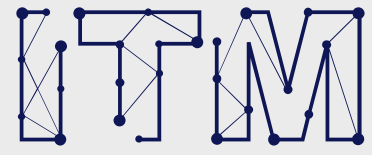
## Megfizethető árú elektromos gépjárművek beszerzésének támogatása

- **7,2 milliárd forint vissza nem térítendő támogatás**
  - ✓ 127 db elektromos robogó
  - ✓ 6 242 db elektromos rásegítésű kerékpár
  - ✓ 2020 db új elektromos gépkocsi  
(1 236 db lakossági, 378 db vállalkozási, illetve 406 db személyszállítási célú felhasználásra)
- **250 millió forint vissza nem térítendő támogatás** állami tulajdonú erdőterületeken gazdálkodó társaságok részére az Agrárminisztérium koordinálásával
  - ✓ 47 db tisztán elektromos meghajtású, terepjáró-képességgel rendelkező jármű
- **2 milliárd forint vissza nem térítendő támogatás** karitatív tevékenységet ellátó szervezetek részére
  - ✓ 140 db tisztán elektromos meghajtású gépjármű





# Zöld Busz Program



FELADATUNK A JÖVŐ

- 10 évre szól, a 25.000 lélekszámot meghaladó településeket célozza
- cél a nemzeti gyártás segítése
- első közbeszerzés eredményeként hamarosan 139 elektromos meghajtású busz áll forgalomba
- demonstrációk eddig 11 helyszínen zajlottak, az első 8 helyszín adatainak kiértékelése alapján a dízelbuszhoz viszonyítva évente közel 60.000 kg CO<sub>2</sub> kibocsátáscsökkenés, átlagos áramköltség 51,5 Ft/km, gázolaj költség 111,0 Ft/km – így 8 hónap alatt az elektromos buszok a dízelekkel szemben 2 millió Ft üzemanyagköltség megtakarítást értek el



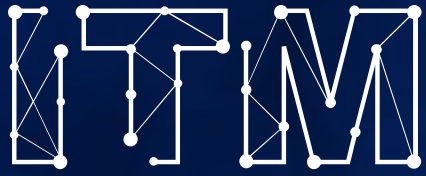
**2022-től a nagyobb városokban csak elektromos meghajtású busz helyezhető üzembe**



# Bevezetjük a Zöld Államkötvényt

- Állami Adósságkezelő Központ 1,5 Mrd euró értékben piacra bocsátott 15 éves euró állampapírt 2020-ban, rendkívül magas, mintegy ötszörös értékben érkezett ajánlat, a jelentős túljegyzésnek köszönhetően a kötvényeket az eredeti árindikációnál (MS + 240 bp) 50 bázisponttal csökkentve lehetett beárazni
- 2021-ben további 30 milliárd Ft értékű kibocsátás
- Climate Bonds Initiative a Climate Bonds Awards díjátadón Magyarországot, mint zöldpiaci úttörőt díjazta az euró zöld kötvények kibocsátásáért
- A zöld kötvény bevételeivel hat zöld finanszírozási kategóriában támogatja Magyarország éghajlatváltozáshoz kapcsolódó kötelezettségvállalásait: megújuló energiaforrások, energiahatékonyság, földhasználat és élő természeti erőforrások, hulladék- és vízgazdálkodás, tiszta közlekedés és alkalmazkodás



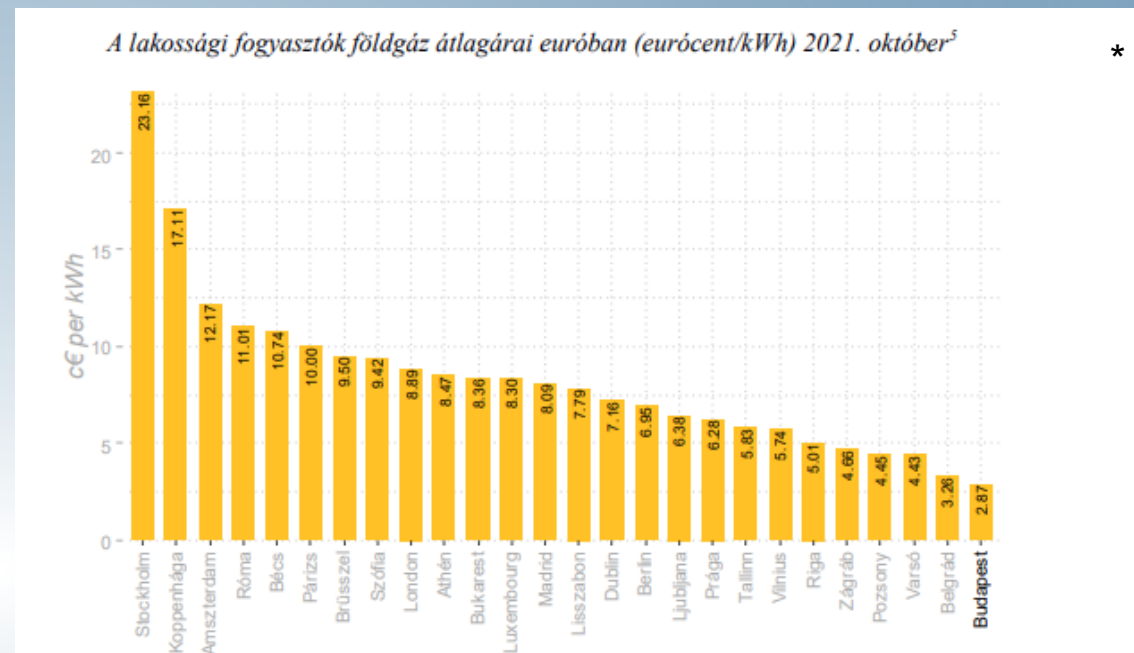
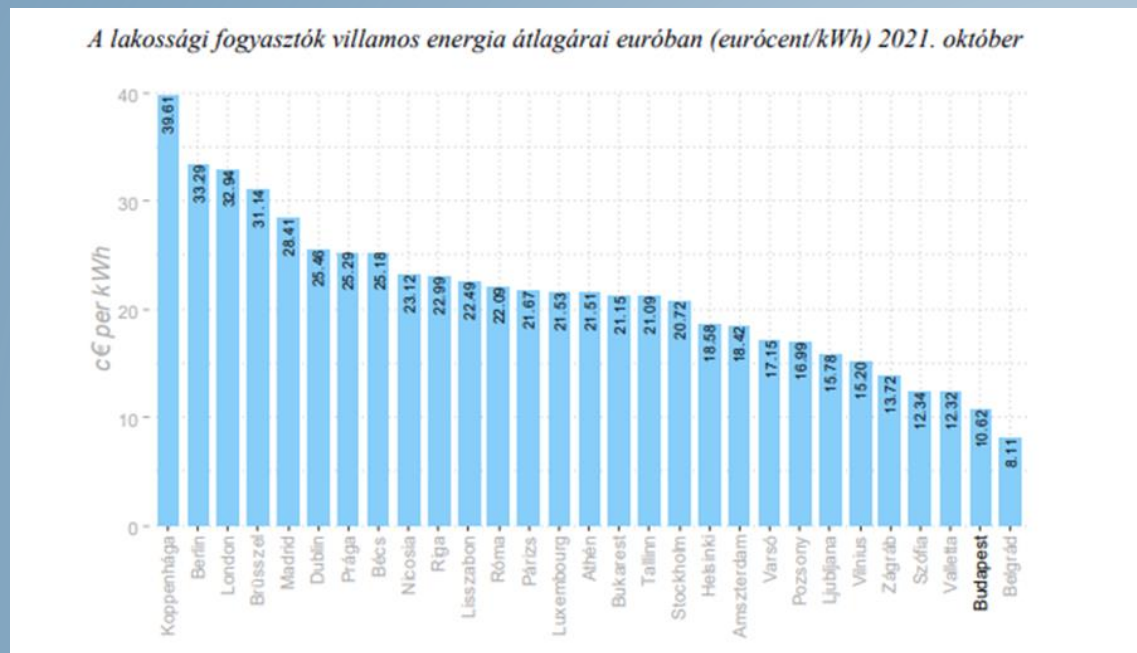


FELADATUNK A JÖVŐ

# Energetika



# Lakossági energiaár – uniós összehasonlítás



## Magyarországon

- 2021. október végéig több mint 2 207 Mrd Ft maradt az embereknél\*\* a rezsicsökkentésnek köszönhetően
- A rezsicsökkentés eltörlésével egy átlagos magyar család havonta 32.000 forinttal (évente közel 400.000 forinttal) fizetne többet, mint most.
- A legtöbbet a villanyszámlán spóroltak: 968 milliárd forinttal fizetnek kevesebbet; a földgáz esetében közel 826 milliárd forint a lakossági felhasználók összes megtakarítása; a távhő árának csökkentésével 196 milliárd forint marad a fogyasztóknál

\* A MEKH 2021. október 22-i adatai alapján \*\* Az árfolyás (illetve csökkentés) előtti árakhoz képest



- Az új **szerb-magyar** határkeresztező vezeték 8,5 Mrd m<sup>3</sup> éves kapacitással déli irányú betáplálását biztosít 2021. október óta.
- A hosszú távú **magyar-orosz gázszerződés**: évi 4,5 Mrd m<sup>3</sup> 15 évig (=3,5 Mrd m<sup>3</sup> Szerbia, 1 Mrd m<sup>3</sup> Ausztria felől, Ukrajna elkerülésével).
- A kétirányú horvát-magyar összeköttetésen 2021-től **földgáz (LNG) behozatala**: 2021. január 1-től 7 éves időszakra 1 milliárd m<sup>3</sup>/év kapacitás lekötés az LNG terminálban, továbbá az MFGK 1 milliárd m<sup>3</sup> LNG-t szerez be 75-25% arányban a Krk LNG-ben a PPD-től és a Shell Global LNG Limited-től.
- **Román import** lehetősége: elsősorban a fekete-tengeri kitermelés megkezdésének függvénye.
- **Magyar–szlovén–olasz** összekötő vezeték: kiépítése esetén a magyar földgáztárolói potenciál regionális kihasználása.

# Napelemparkok kiépítése KEHOP támogatással

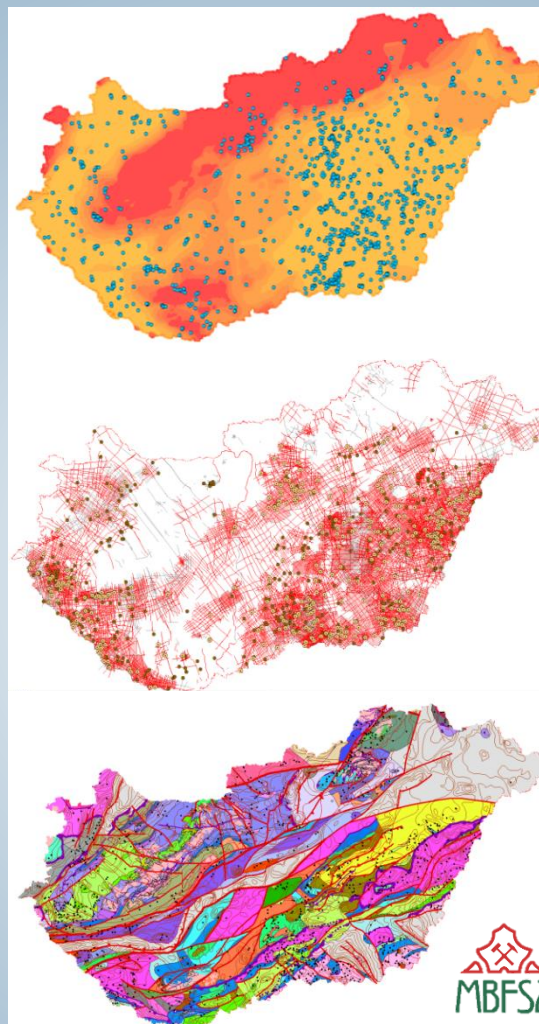
- **28,3 Mrd Ft értékű naperőmű beruházás valósulhatott meg**, 64 MW kapacitás beépítésével – 30 000 háztartás villamos energia szükségletét képes fedezni
- 2021 októberében új felhívás **60,25 Mrd Ft értékben 150 MW kapacitás beépítésére** – 70 000 háztartás éves villamos energia szükségletét képes kiváltani
- 2021 októberig a KEHOP energetikai és épületenergetikai beavatkozások eredményeként **évente 191 250 tonna CO2 egyenértékű megtakarítást értünk el az ÜHG kibocsátásban**





## Geotermikus fúrási tevékenység pénzügyi kockázatainak megosztása

- Az ITM 2021 nyarán pályázati felhívást tett közzé Klíma- és Természetvédelmi Akcióterv – Geotermikus alapú hőtermelő projektek tevékenységeinek támogatása címmel.
- A pályázatok benyújtása a pályázati keret kimerüléséig (6 Mrd Ft), de legkésőbb 2023. december 31. napjáig folyamatos.
- A pályázatok benyújtása szakaszosan történik, az egyes szakaszokban benyújtott pályázatok elbírálása a szakasz határnapját követő időszakban egyszerre történik.
- Kizárólag visszasajtoló kúttal rendelkező projektek támogathatóak.
- A projektek értékelését Szakértői Bizottság végzi.



## Támogatott tevékenységek:

- Geotermikus termelőkút és visszasajtoló kút fúrása és kiképzése
- Használatban lévő geotermikus termelőkút és/vagy visszasajtoló kút átalakítása
- Használaton kívüli kutak átalakítása, felújítása geotermikus energiatermelési célok érdekében
- Kutakat összekötő vezetékek létesítése a termelői hőközpontig

A pályázati felhívást több, mint 3000-en tekintették meg az MBFSZ honlapján, míg a geotermikus beruházások elősegítése érdekében készített webes információs rendszert (OGRe) 5200-an (ebből 900 megtekintés az angol nyelvű felületen).

## Stratégia célja:

- **3 %-os a felújítási ráta a lakóépület állomány esetében**

a lakóépületek összes energiafelhasználása és CO2 kibocsátása 20%-kal csökkenhet 2030-ra

- **5 %-os felújítási ráta a középület-állomány esetében**

a középületek összes energiafogyasztása és CO2 kibocsátása 18%-os csökkenhet 2030-ra



ÉV	Az épületek energetikai célú felhasználásához kapcsolódó CO2 csökkentése a 2018-2020-as átlagos szintről
2030	20 % (lakóépület) + 18 % (középület)
2040	60%
2050	100%

ÉV	Támogatandó háztartások csökkentése (2021-es bázisról)
2030	50%
2040	80%
2050	100%

ÉV	Középületek végsőenergia fogyasztásának csökkenése 2018-2020-as átlagértékhez képest
2030	18%
2040	40%
2050	60%

ÉV	Közel nulla energiaigény szintnek megfelelő épületek százalékos aránya
2030	20%
2040	60%
2050	90%

**2050-re közel nulla energiaigényű és dekarbonizált épületállomány elérése**

## Célkitűzés:

„2030-ig a távfűtött lakások esetében a fűtési rendszer szabályozhatóvá tételét és annak alapján történő számlázás bevezetését 200 ezer otthonban fogjuk elvégezni.”

### 2019. évben meghirdetett program

Lebonyolító: NFFKÜ Zrt.

Támogatás keretösszege: 2,46 milliárd forint

Lakásonként maximum 350.000 forint

- 321 db társasházi/lakásszövetkezeti épület
- 26 233 db háztartás fűtési rendszerének megújítása
- 5,07 milliárd forint összértékű beruházás
- **Várható éves szén-dioxid kibocsátás csökkenés:**  
4 138 t/év
- **Várható éves energia-megtakarítás:**  
18,15 millió kWh/év

### 2020. évben meghirdetett program

Lebonyolító: ÉMI Nonprofit Kft.

Támogatás keretösszege: 3 milliárd forint

Lakásonként maximum 400.000 forint

- 303 db társasházi/lakásszövetkezeti épület
- 25 344 db háztartás fűtési rendszerének megújítása
- 3,18 milliárd forint összértékű beruházás
- **Várható éves szén-dioxid kibocsátás csökkenés:**  
4 513 t/év
- **Várható éves energia-megtakarítás:**  
13,12 millió kWh/év



Jövőképünk alapján olyan erős kompetenciákat fejlesztünk ki a hidrogén értéklánc kulcsfontosságú elemei mentén, mely célzott KFI, valamint gazdaságfejlesztési tevékenységekkel kiegészítve a karbonsemleges társadalom felé való elmozdulást és a magyar gazdaság versenyképességének fenntartását szolgálja.

## KIEMELT CÉLOK – 2030

### Nagy volumenű karbonszegény és decentralizált karbonmentes hidrogén előállítás

A felhasználói igényekhez illeszkedő, versenyképes árú, alacsony karbonintenzitású hidrogénelőállítás feltételeinek megteremtése

- 20 ezer tonna /év karbonszegény hidrogén
- + 16 ezer tonna/év zöld és egyéb karbonmentes hidrogén\*\*
- 240 MW elektrolizáló kapacitás

### Ipari felhasználás dekarbonizációja

Ipari termelési folyamatainak és termékhasználatának „zöldítése” kezdetben főleg karbonszegény hidrogén felhasználásával, hosszabb távon karbonmentes hidrogénfelhasználásra történő átállással

- 20 ezer tonna /év karbonszegény hidrogén
- + 4 ezer tonna/év zöld és egyéb karbonmentes hidrogén
- Évi 95 ezer tonna CO<sub>2</sub>-kibocsátás elkerülése

### Közlekedés zöldítése

Tiszta közlekedési módokra való átállás felgyorsítása a gázolaj-felhasználás fokozatos kivételével és a hidrogén, illetve az üzemanyagcella bevezetésével.

- 10 ezer tonna /év zöld és egyéb karbonmentes hidrogén
- 20 hidrogén-töltőállomás / 40 töltőpont
- 4,8 ezer hidrogén üzemű jármű
- Évi 130 ezer tonna CO<sub>2</sub>-kibocsátás elkerülése

### Támogató villamosenergia- és (föld)gáz-infrastruktúra

Szektorintegrációs – elsősorban szezonális áramtárolási – képesség kiépítése a szektorok közötti szinergiák kihasználásával, a karbonsemleges áttérést lehetővé tevő infrastruktúra kiépítésével és a meglévő infrastruktúra átalakításával.

- 60 MW átlagos szabályozási képesség
- évi min. 2% térfogatarányos bekeverés a földgázrendszerben (ahol indokolt)

### Ipar- és gazdaságfejlesztési lehetőségek kihasználása

Az iparági trendek és a hazai erősségek közös metszetében található tevékenységek megerősítése a versenyképesség növelése és a hazai penetráció elősegítése céljából.

### Horizontális feltételrendszer: ösztönző működési környezet kialakítása

Átfogó szabályozási és működési keretek kialakítása + partnerség és nemzetközi együttműködés erősítése.

### KFI és oktatás, ami támogatja a hidrogén sikerét az átmenetben

A stratégiai célok megvalósításához nélkülözhetetlen az olyan tudományos, technológiai és horizontális kompetenciaegyüttes kiépítése, amely megalapozza az új technológiák hazai alkalmazását és fejlesztését, valamint demonstrálja azok hazai létjogosultságát.

\* A „zöld” hidrogén a megújuló villamos energiával végzett vízbontással előállított „megújuló hidrogén”.

\*\* Olyan elsődlegesen PV bázisú elektrolizáló kapacitás létesítése a cél, amely nemcsak PV panelekkel lenne összekötve, hanem az időszakosan elforduló olcsó villamos energiát (pl. a többlet megújuló áramot, Paks éjszakai áramát vagy a határkeresztesztő kapacitásokon érkező import karbonmentes áramot) az országos hálózaton keresztül is fel tudná használni. Ezzel ugyanis javítani lehet az elektrolizáló üzemek jövedelmezőségét.

# Hidrogén technológiai fókuszú kutatás-fejlesztési projektek

Összességében 9 támogatási kérelem érkezett be ebben a témakörben, melyből 5 projektötlet megvalósítására 8 milliárd forint támogatás került megítélésre.

Magyar Földgáztároló Zrt.

**Akvamarin Projekt - Hidrogén energiatárolási innováció a Magyar Földgáztároló Zrt-nél**

VPP SOLAR Fejlesztő, Építő és üzemeltető Kft.

**Karbonmentes innovatív hidrogén megoldás kereskedelmi léptékű piaci fejlesztése projekt**

Bükkábrányi Fotovoltaikus Erőmű Projekt Kft.;  
Szegedi Tudományegyetem

**A bükkábrányi naperőmű megújuló áramtermelését hasznosító innovatív energiatároló technológia fejlesztése**

Délzalai Víz- és Csatornamű Zrt.;  
Pannon Egyetem; Budapesti Műszaki és  
Gazdaságtudományi Egyetem

**Power-to-Gas – Szezonális energiatárolásra alkalmas metanizáló berendezés fejlesztése**

BIOGÁZ UNIO Zrt.; BAKONY BIO Zrt.;  
Szegedi Biológia Kutatóközpont

**Cirkuláris bioenergia termelés a biogáz és P2G technológiák összekapcsolásával**

# A szintetikus üzemanyagok a jövő közlekedésének egy fontos elemét jelenthetik

## Szintetikus üzemanyagok előállítása és validálása nagyvállalati és egyetemi együttműködésben

Cél két üzemanyagfajta fejlesztése:

- I) E-üzemanyagok: RFNBO /nem-biológiai eredetű megújuló üzemanyagok (pl. szintetikusan előállítva zöld árammal)
- II) RCF-üzemanyagok: hulladékok karbontartalmát hasznosító üzemanyagok (pl. szintetikusan előállítva másként nem feldolgozható hulladékok elgázosításával)

### PROJEKTIRÁNY - I

Szintetikus üzemanyagok előállítási technológiája (kapcsolódó kutatási elemekkel)

- **A kutatási terület célja,** hogy zöld H2 és szintetikus e-üzemanyag előállításának a MOL csoportnál egy finomítói környezetbe integrált pilot keretében
- A termelt zöld H2 egyik része a Dunai Finomító üzemanyag hidrogénező üzeimiben kerül felhasználásra, másik része szintézisgáz előállításra fordítódik.
- A várakozások alapján jó konverziós faktorial érhető el magas kerozin szelektivitás, amely komponens mind a légiközlekedésben, mind a diesel üzemanyagok kialakítása körében hasznosítható lesz.
- **Kutatási partnerek:** MOL Nyrt., Pannon Egyetem, Szegedi Tudományegyetem, Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Közhasznú Nonprofit Kft., ÁMEI Zrt.

### PROJEKTIRÁNY - II

Szintetikus üzemanyagok felhasználása gépjárművekben

- **A kutatási terület fő célja,** hogy megvizsgálja az R43 alternatív benzín hatását az AUDI belső égésű motorjainak üzeimé és teljes élettartama során.
- Az alábbi vizsgálatok összehangolt elemzésére kerül sor:
  - *Mechanikai igénybevétel hatásvizsgálata kísérleti motorjáratások során,*
  - *Komponens tesztek anyagkompatibilitási vizsgálatokhoz,*
  - *Funkcionális mérések a kipufogógáz összetételének meghatározásához.*
- **Kutatási partnerek:** Audi Hungária Zrt., Robert Bosch Kft., Széchenyi István Egyetem (Universitas-Győr Nonprofit Kft.), Szegedi Tudományegyetem, Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Közhasznú Nonprofit Kft.

### PROJEKTIRÁNY – III

Szintetikus üzemanyagok felhasználása a légi közlekedésben

- **A kutatási terület célja** megtervezni egy évi 1.000 tonna kapacitást megközelítő szintetikus kerozin előállítására képes – a Fischer-Tropsch elven működő – mintaüzemet, amelyhez 2,5-3 MW energia szükséges.
- **A projekt stratégiai célja** a mintaüzem tapasztalatai alapján a klímasemleges szintetikus kerozin rentábilis előállítására alkalmas nagyüzemi technológia kidolgozása, amely így magyar szellemi tulajdonként jönne létre.
- **Kutatási partnerek:** Eötvös Loránd Kutatási Hálózat Titkársága, Energiatudományi Kutatóközpont, Mirrotron Kft., Pannon Egyetem, MAKrópa Kft.



## JOGALKOTÁS

### Új szereplők:

- Energiaközösségek
- Aktív felhasználók
- Aggregátorok

### Új szerepek:

- Elosztói rugalmasság
- Aggregálás

### Új eszközök:

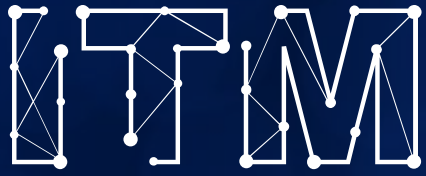
- Tárolók
- Okos mérők



## ENERGETIKAI INNOVÁCIÓS PÁLYÁZATOK

2020-2021-ben

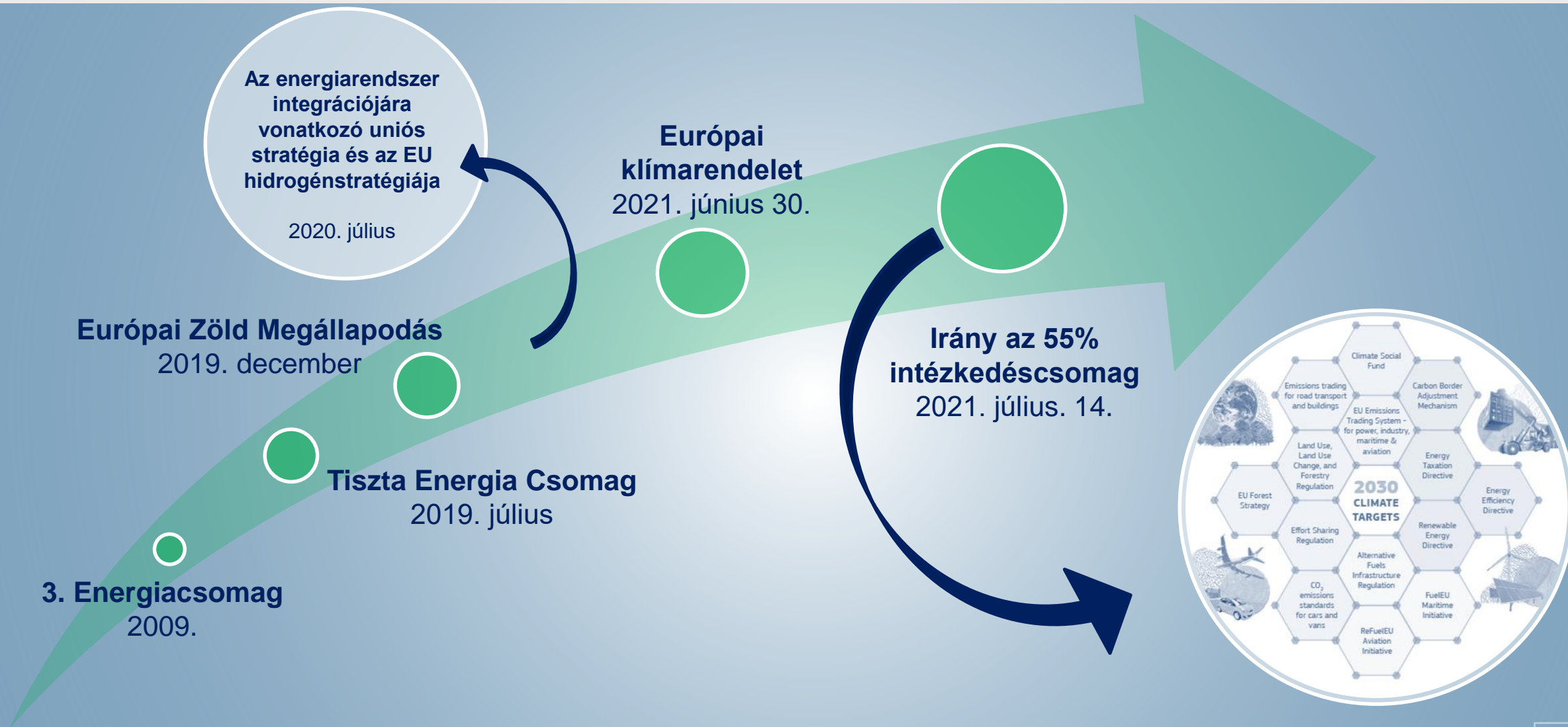
- Energiaközösségek kialakítását és működését támogató mintaprojekt megvalósítása – 2 Mrd Ft
- Karbonmentes, a többlet villamos energiát innovatív technológia segítségével gázenergiává (hidrogén, biometán) átalakító fejlesztések megvalósítása – 8 Mrd Ft
- A villamos energia hálózat stabilitását és rugalmasságát innovatív eszközökkel biztosító fejlesztések megvalósítása – 3 Mrd Ft
- Települések energiaellátásának biztosítása földgázhelyettesítő alternatív ellátási módok felhasználásával, valamint modern technológiák, rugalmassági szolgáltatások igénybevételével – 3 Mrd Ft
- Hulladékhő hasznosítását, tárolását illetve piaci alapú felhasználását célzó fejlesztések megvalósítása innovatív hőtároló vagy átalakítási technológia által – 5 Mrd Ft
- Karbonmentes, többlet villamos energia innovatív elektrokémiai tárolását elősegítő fejlesztések megvalósítása – 6 Mrd Ft



FELADATUNK A JÖVŐ

# Fit for 55

# „Irány az 55%” intézkedéscsomag: az EU 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai célkitűzéseinek végrehajtása





# „Irány az 55%” (Fit for 55) európai bizottsági javaslatcsomag tartalma I.

2021. július 14-én jelent meg, összesen **17 dosszié** tartozik ide, plusz a csomagot bemutató közlemény:

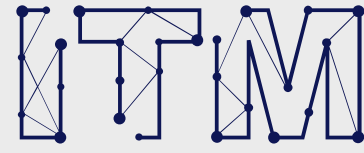
1. az EU Kibocsátás-kereskedelmi Rendszere (**EU ETS**) **reformja** a helyhez kötött létesítmények tekintetében, továbbá a rendszer hatályának kiterjesztése a tengeri hajózásra, valamint külön kibocsátás-kereskedelmi rendszer felállítása az épületekre és a közúti közlekedésre az energiakereskedőkön keresztül.
2. az EU ETS piaci stabilitási tartalékára (**MSR**) vonatkozó szabályok módosítása
3. az **EU ETS légi közlekedésre** vonatkozó szabályainak módosítása
4. a légi közlekedési **CORSIA** rendszer alkalmazásával kapcsolatos értesítés az EU ETS légi közlekedési alrendszerében
5. az Erőfeszítés-megosztási Rendelet (**ESR**) módosítása,
6. a földhasználat, földhasználat-váltás és erdészet (**LULUCF**) rendelet módosítása,
7. az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus (karbonvám, Carbon Border Adjustment Mechanism, **CBAM**)

# „Irány az 55%” (Fit for 55) európai bizottsági javaslatcsomag tartalma II.

8. az **energiaadózás** szabályozásának módosítása,
  9. a megújuló energia irányelv módosítása (**RED**),
  10. az energiahatékonysági irányelv módosítása (**EED**),
  11. a személygépjárművek és kisteherautók kibocsátási standardjainak szigorítása (**CO2 cars and vans**)
  12. az **alternatív üzemanyag infrastruktúrára** vonatkozó irányelv módosítása,
  13. az alternatív üzemanyag infrastruktúra gyors kiépítésének támogatását szolgáló stratégiai terv,
  14. a hajózási üzemanyagok zöldítésére vonatkozó kezdeményezés (**FuelEUMaritime**)
  15. a légitözlekedési üzemanyagok zöldítésére vonatkozó kezdeményezés (**ReFuelAviation**)
  16. a **Social Climate Fund**
  17. az EU új, 2030-as erdészeti stratégiájáról szóló bizottsági közlemény (*július 16-án jelent meg*)
- +1 bizottsági közlemény az „Irány az 55!” csomagról

# Az EU ETS általános felülvizsgálatára és az MSR-re vonatkozó bizottsági javaslatok

(a 2003/87EK irányelv, (EU) 2015/1814 határozat és az (EU) 2015/757 rendelet módosítása)



FELADATUNK A JÖVŐ

- A helyhez kötött létesítményekre (a ma is az EU ETS hatálya alatt lévő kör: erőművek, nagy távhő-termelők, ipar) vonatkozó legfontosabb módosítások:
  - Megnövelik a célértéket: 2005. és 2030. között nem 43%-, hanem 61% kibocsátás-csökkentést kell elérni összesen a rendszer hatálya alatt. Ennek elérése érdekében a jelenleginél erősebb ütemben fogják csökkenteni az elérhető kibocsátási egységek (kvóták) számát.
  - Több szabály módosításával szigorítják az ipar ingyenesen kiosztható kvótákhoz való hozzáférését (pl. a referenciaértékek frissítésének szigorítása, a kiosztás negyedének energiaaudit által ajánlott beruházások végrehajtásához kötése, összefüggés a CBAM-mal (ld. később), a sapka szűkítése miatt kevesebb az ingyenesen kiosztható kvóta).
  - Bővítik az Innovációs Alap és a Modernizációs Alap méretét, utóbbiból kizárják az összes fosszilis erőművi projektet.
  - Megerősítik a piac működését egyensúlyban tartó MSR szabályait.
- Az EU ETS hatálya alá vonják a tengeri hajózást.
- Az épületek és a közúti közlekedés terén új kibocsátás-kereskedelmi rendszert vezetnek be, amely az EU ETS-hez hasonló lesz, de attól függetlenül működik, az ESR-rel átfedve.
  - A rendszerben az energiakereskedők vesznek részt, akik a költségeiket áthárítják a fogyasztókra.
  - E rendszer célja, hogy 2030-ig 43%-os kibocsátás-csökkentést érjen el 2005-höz képest.



# Az EU ETS légiközlekedési szabályaira vonatkozó irányelv-módosítás, Erőfeszítés-megosztási rendelet-tervezet, LULUCF rendelet-tervezet

## Légiközlekedési irányelv-módosítás:

- Az **ingyenes kiosztást** a javaslat **fokozatosan megszüntetné 2026-ig**, így az összes kibocsátást a piacról vásárolt kvótákkal kellene ellensúlyozni a légi üzemeltetőknek.
- Nemzetközi szinten a kibocsátásokat a CORSIA kezeli az ICAO alatt. A javaslat célja, hogy a CORSIA-t nem alkalmazó országok járataira is kiterjessze a hatályt, azonban a CORSIA-val nem állít fel konkuráló szabályokat.

## Erőfeszítés-megosztási rendelet-tervezet:

- A **nemzeti célértékeket megnövelték**.
- Kibocsátás csökkentési célok 2030-ra 2005-höz képest:
  - EU: -29% helyett -40%, Magyarország : -7% helyett -18,7%
- A célértékek megállapításánál COM megtartotta a **GDP/fő elvet**.
- A korábbi rugalmasságokat fenntartja a javaslat, új rugalmassági elem az úgynevezett “speciális tartalék”.

## LULUCF rendelet-tervezet:

- Az Európai Bizottság a **mezőgazdaság nem CO<sub>2</sub>-kibocsátású ÜHG-kibocsátásának a LULUCF szektorral való egyesítését** javasolja 2030-tól, ezáltal létrehozva az új **földhasználati szektort**,
- meghatározza a **2035-re kitűzött klímasemlegességre** vonatkozó uniós célt,
- a LULUCF-ágazatban **átfogó uniós célt 310 millió tonna CO<sub>2</sub>-egyenértékben** határozza meg **2030-ra**,
- **megerősíti a tagállamok azon kötelezettségét**, hogy a földhasználati ágazatra vonatkozóan integrált kibocsátáscsökkentési terveket nyújtsanak be, és **fokozza a digitális technológiákat alkalmazó nyomonkövetési követelményeket**,
- **Jelentős változásra kerül sor a második, 2026-tól 2030-ig tartó megfelelési időszak kezdetével.**



új megújuló energia arány EU 2030-as cél: 32% helyett **40%**



a **fűtés-hűtési szektorban** minden tagállamnak évi min. 1,1 % ponttal kötelező növelni a megújuló energiát



a **távfűtésben** az éves megújuló célszám legalább 2,1%, ami indikatív, a hulladékhő is beszámítható



az **épületekben** a megújuló energia felhasználásra a tagállamok indikatív célszámot állítanak fel 2030-ra



az **ipari szektorban** indikatív évi 1,1% pontos növelés + az iparban felhasznált hidrogén 50%-a 2030-ra megújuló alapú



**közlekedési szektorban** a megújuló üzemanyagoknak, megújuló villamos energiának 13%-kal kell hozzájárulnia az ÜHG csökkentéséhez



fejlett bioüzemanyag és biogáz aránya 2030-ra 2,2 %-ra tesz javaslatot, nem biológiai eredetű megújuló üzemanyagok arányánál pedig pedig 2,6 % a célkitűzés

# Hazai álláspont a REDIII irányelv-tervezet kapcsán



Támogatjuk, hogy 2030-ig elérjük az uniós szintű üvegházhatást okozó gázok 55%-os csökkentését.



Nem tartjuk feltétlenül indokoltnak a javasolt (EU-s szinten kötelező) ambícióemelés mértékét, az esetlegesen bevezetésre kerülő magas részkvótákat sem támogatjuk.



Minden karbonmentes energiában rejlő lehetőséget ki kell használni.



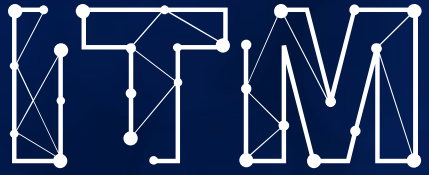
Az európai ipar versenyképessége megőrzése legalább olyan kiemelt szakpolitikai cél, mint a megújuló energiák ösztönzése. Meg kell őrizni a tagállami döntési jogot az ipari megújuló kvóta előírására.



Elengedhetetlen a méltányosság, a technológia-semlegesség elvének tiszteletben tartása és annak biztosítása, hogy egyetlen tagállamra se nehezedjen aránytalan teher.







FELADATUNK A JÖVŐ

# Hulladékgazdálkodás

# Hulladékgazdálkodási szakmai intézkedések

## Kötelezettségek

- Klíma- és Természetvédelmi Akcióterv – hazai vállalás
- Uniós hulladékgazdálkodási irányelvek előírásai, célértékek

## Célkitűzéseink

- Az országban található illegálisan elhagyott hulladékok felszámolása
- A körforgásos gazdaságra átállás elősegítése
- A hulladékgazdálkodási ágazat hatékony és eredményes működése

## Intézkedéseink

- A 2020-ban kidolgozott intézkedéscsomagok jogszabályi háttérének a megteremtése, ez alapján egyes intézkedések megkezdése, végrehajtása



**Jogalkotási feladatok: az egyes energetikai és hulladékgazdálkodási tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi II. törvény és a kapcsolódó rendeleti szabályozás megalkotása**

- Az **illegális hulladékelhagyással** kapcsolatosan a **büntetőjogi, a szabálysértési, valamint a közigazgatási szankciókat szigorítottuk** az elkövetők eredményesebb felelősségre vonása és a további illegális lerakás megelőzése érdekében.
- Megtörtént az európai uniós hulladékgazdálkodási **irányelvi előírások jogharmonizációja** - olyan **hulladékgazdálkodási rendszert kívánunk bevezetni, amely a körforgásos gazdaságra való áttérés elősegítése érdekében nyersanyagként tekint a hulladékra.**
- Kialakítottuk a **hulladékgazdálkodási ágazat megújításához szükséges szabályozást**, valamint a **2023. július 1-jétől bevezetendő koncessziós rendszer szabályait.**
  - Meghirdették a **pályázatot, amelynek eredményhirdetése és a szerződéskötés még idén várható**
  - **Megfelelő felkészülési idő** a jelenlegi rendszerek megismerésére és az érintett vállalkozásokkal való együttműködések kialakítására



**Stratégiai tervdokumentumokkal kapcsolatos intézkedések**

- Közzétették a **2021-2027 közötti időszakra szóló Országos Hulladékgazdálkodási Tervet** az 1704/2021. (X. 6.) Korm. határozattal, amely az **uniós finanszírozás feljogosító feltétele** is.
- **Lehetséggé vált a behozatali korlátozások további fenntartása** a hulladékok hazai hasznosításának hosszú távú fenntarthatósága érdekében az Országos Hulladékgazdálkodási Terv alapján.

# Az ITM, mint a termékdíjköteles termékekből keletkező hulladékok állami hulladékgazdálkodását közvetítő szervezet

A környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény alapján az állami hulladékgazdálkodást közvetítő szervezet:

- közvetíti és szervezi a termékdíjköteles termékekből keletkező hulladékok
- gyűjtését és hasznosítását,
- támogatja az ilyen termékekkel kapcsolatos hulladékgazdálkodás fejlesztését.

## 2020. évi hulladék anyagáramok gyűjtésének és hasznosításának finanszírozása

- A 2020. évi hulladék anyagáramok tekintetében a gyűjtés és hasznosítás finanszírozására az ITM 11,84 Mrd Ft-ot fordított.



## 2021. évi hulladék anyagáram közbeszerzési eljárások

- A gyűjtésre, kezelésre, hasznosításra vonatkozó közbeszerzési eljárások egy része bírálati szakaszban van, másik részében a szerződések előkészítésének és megkötésének folyamata zajlik,
- szolgáltatás-megrendelési
- szerződések ellenértéke várhatóan
- 10,14 Mrd Ft lesz.



## 2021. évi hulladékgazdálkodási feladatok ellátására fordítható egyedi támogatások

- Vissza nem térítendő beruházási támogatás a körforgásos gazdaság megvalósulását elősegítő hulladék-újrafeldolgozáshoz
- 35 egyedi támogatási kérelem érkezett be összesen 3,8 Mrd Ft összegben,
- kérelmek szakmai, jogi és pénzügyi bírálata folyamatban van,
- keretösszeg 1,44 Mrd Ft.



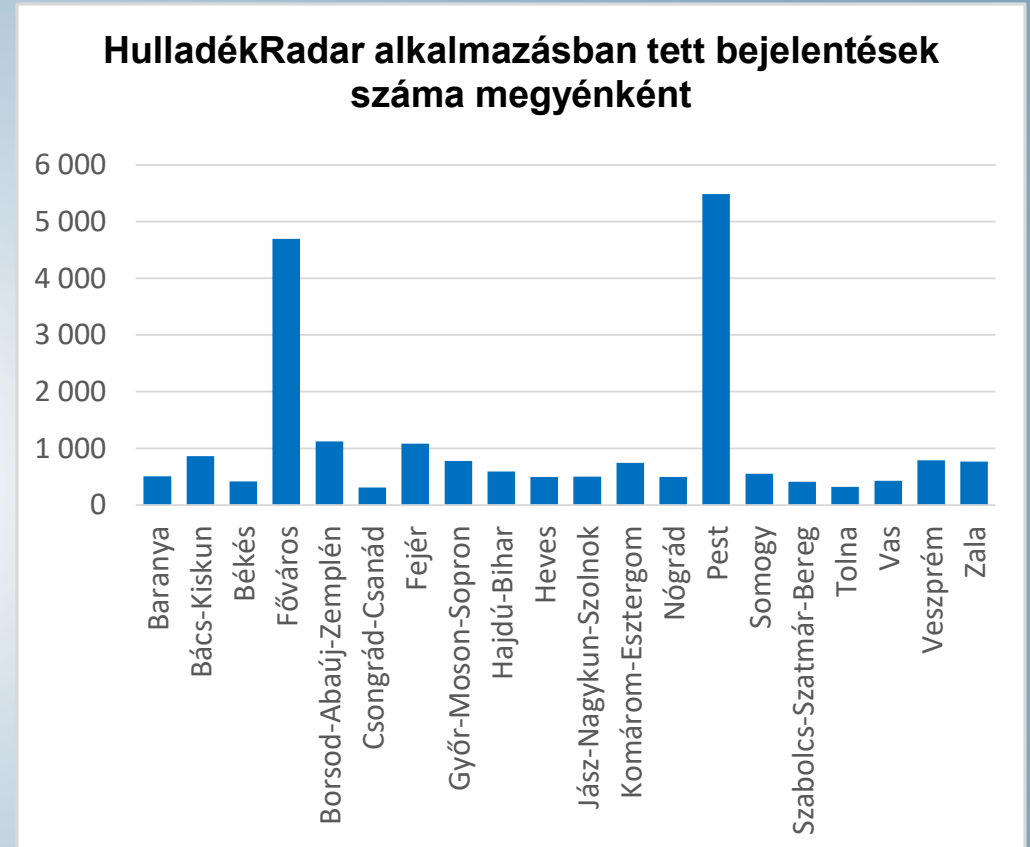


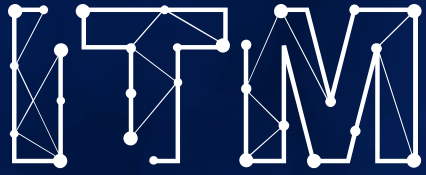
# Szakterületi eredmények – Az illegálisan elhagyott vagy elhelyezett hulladékokra vonatkozó bejelentések

- Az ITM feladatai közé tartozik az illegálisan elhagyott vagy elhelyezett hulladékok felszámolása.
- A hulladékgazdálkodási ágazatra vonatkozó uniós előírások az elmúlt évtizedekben jelentősen szigorodtak.



- Szükség volt az ágazati folyamatok átgondolására
- A feladatellátás országos koordinálása érdekében létrejött a Hulladékgazdálkodási Hatósági Feladatok Ellátásáért Felelős Helyettes Államtitkárság.
- A Kormányhivatalokhoz 400 fő felvétele megtörtént.  
Legfontosabb feladataik:
  - illegális hulladéklerakás elleni fellépés
  - megtisztított terület további megfigyelése és tisztántartása
  - bejelentések kivizsgálása, hatósági eljárás lefolytatása





FELADATUNK A JÖVŐ

# Víziközmű-szolgáltatás

# A víziközmű-szolgáltatás területén elért eredmények 1.

## I. Nemzeti Víziközmű-közszolgáltatási Stratégia



Célja a rezsicsökkentés vívmányainak megőrzése és az eltérő földrajzi, demográfiai és műszaki üzemeltetési feltételek mellett is hosszútávon biztosítható víziközmű-szolgáltatás fenntarthatósága

## II. Víziközmű ellátottság

**2021-re ivóvízellátási oldalról 10-re csökkent a derogációs kötelezettséggel terhelt települések száma a 2011. évi 365-ről, így 355 település 848 ezer lakosa jutott közműves ellátással megfelelő minőségű ivóvízhez az elmúlt 10 évben**

**Vezetékes ivóvízellátás** 2007 óta minden hazai településen rendelkezésre áll, a városokban a közműves ivóvíz-szolgáltatás aránya közel teljes körű (97%), a községekben kissé elmaradva (91%), összességében 95%. %

**A közműves szennyvízelvezetéssel és -tisztítással ellátott lakosság** aránya elmarad az ivóvízellátásától, míg a városokban a lakások közel 91%-a csatlakozik rá a szennyvízgyűjtő-hálózatra, addig a községekben csupán a lakások mintegy 62%-a, de ez az arány évről évre növekszik

	Ellátottság (%)	
	város	község
	97%	91%
	91%	62%



# A víziközmű-szolgáltatás területén elért eredmények 2.

## III. A víziközmű ágazat rekonstrukciós intézkedéseinek elősegítése

### Víziközművek Állami Rekonstrukciós Alapja pályázat:

Első ízben 2018-ban, majd 2019 évben is meghirdettük 1,5-1,5 milliárd Ft keretösszeggel, amelyre 282 db pályázat érkezett, amelyek közül összesen 61 darab rekonstrukciós fejlesztést támogattunk. A központi költségvetésből 2020. évben is rendelkezésre áll a forrás, a pályázati konstrukciót az év végéig meghirdették, amelyre 60 pályázatot nyújtottak be. 22 pályázat támogatását javasolta a bíráló bizottság.

### KEHOP pályázatok:

A hatályos Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program éves fejlesztési keretében (a továbbiakban: ÉFK) a víziközmű ágazat rekonstrukciós intézkedéseinek elősegítését is célzóan a KEHOP 2. prioritást érintően 2 új felhívás 1-1 célterületét határozták meg. Az érintett felhívás és a módosítás 2021. második felében jelent meg.

- A korábbi KEHOP-2.1.10. azonosító jelű „A víziközmű rendszerek műszaki állapotának felmérése, problémák feltárása” című tervezett felhívás végül a KEHOP-2.1.11. azonosító jelű „Felhívás víziközmű hálózatok átalakítására, hatékonyságnövelő fejlesztésére, víziközmű rendszerek műszaki állapotának felmérésére, problémák feltárására” című felhívás 3. célterületeként hirdették meg 2,00 milliárd forint keretösszeggel.
- A korábbi KEHOP-2.2.6. azonosító jelű „Víziközmű rendszerek és kapcsolódó fejlesztések előkészítése a 2021-2027 tervezési időszakra” című tervezett felhívás végül a KEHOP-2.1.3. azonosító jelű „Felhívás a derogációval érintett, valamint ammónium-ionra vonatkozó ivóvízminőség-javító projektek megvalósítására” című felhívás 2. célterületeként hirdették meg, 9,31 milliárd forint keretösszeggel.

# A víziközmű-szolgáltatás területén elért eredmények 3.

## IV. Vízminőség-javító, valamint a szennyvízelvezetés -tisztítás, szennyvíziszap kezelés fejlesztését célzó intézkedések – KEHOP pályázatok

### Ivóvízminőség-javító program:

2011. évben 365 vízellátási területen nem felelt meg az ivóvíz minősége az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről szóló 98/83/EK irányelvben foglalt határértékeknek a bór, a fluorid és az arzén tekintetében. Ez a szám az ivóvízminőség-javító intézkedéseknek köszönhetően 2021 júniusára 10-re csökkent, ami azt jelenti, hogy az elmúlt 10 év alatt további 355 település 848 ezer lakosa jutott közműves ellátással megfelelő minőségű ivóvízhez a 365 település 889 ezer lakosa közül.

### A KEHOP 2. prioritás státusza:

- A KEHOP Éves Fejlesztési Keretben nevesített 13 db felhívás – köztük az előző pontban jelzett két felhívás – keretösszege: 605,01 milliárd Ft (2021. október 31-i időállapot);
- Hatályos Támogatási Szerződéssel / Támogatói Okirattal 231 db projekt rendelkezik, amelyek összesített támogatástartalma 383,38 milliárd Ft (2021. október 22-i időállapot);
- Kifizettek 337,07 milliárd Ft támogatást (2021. október 22-i időállapot).

# A víziközmű-szolgáltatás területén elért eredmények 4.

## V. Szemléletformálás

A víziközmű ágazat hatékony működéséhez elengedhetetlen a lakosság szemléletformálása, ennek érdekében meghirdettük 2019-ben „A víziközmű-szolgáltatással kapcsolatos szemléletformálás” című pályázatot (KEHOP-2.1.7.) összesen 1 milliárd Ft értékben. A felhívásra 23 támogatási igény érkezett, amelyből 15 projekt esetében a támogatói okiratok kibocsátása 2020 első felében megtörtént. A felhívás keretösszegét 1,73 milliárd Ft-ra emelték, így lehetőség nyílt a fennmaradó 8 projekt támogatására is.

## VI. Jogalkotási és stratégiai feladatok

A közművezetékek adójáról szóló 2012. évi CLXVIII. törvény módosítása révén a víziközmű ágazat tekintetében a hírközlési vezetékkel rendelkező adóalanyok esetében alkalmazott sávós mértéket vezették be, figyelembe véve az ágazat sajátosságait. Ennek megfelelően a víziközmű-szolgáltatók 1 km-re jutó számlázott mennyiségével arányos a megfizetendő adó mértéke. A korrekciós tényező és a sávós rendszer bevezetése biztosította azt, hogy a víziközmű-szolgáltatók közötti adófizetési teherben fennálló egyenlőtlenség megszűnjön, amely az ágazat pénzügyi stabilitását, valamint a víziközmű infrastruktúra hosszú távú fenntarthatóságát is elősegíti.

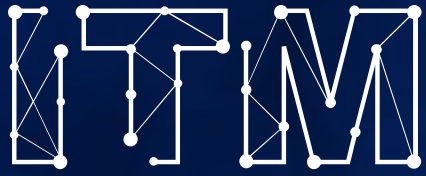


# A víziközmű-szolgáltatás területén elért eredmények 5.

VII. Kiemelt projektek		Támogatás összege
1.	A Litér Községben megvalósuló kommunális víziközmű-fejlesztéssel összefüggő feladatok	2022-2024 között megközelítőleg 3,6 Mrd Ft
2.	Jászfényszaru Ipari Park teljes közműfejlesztésének és közúti infrastruktúra fejlesztések megvalósítása	2021-2024 között nagyságrendileg 1 Mrd Ft
3.	A gödi ipari-innovációs fejlesztési terület víziközmű-fejlesztése	2020-2024 között összesen 32 Mrd Ft
4.	Az iváncsai ipari-innovációs fejlesztési terület kialakításával összefüggő vízgazdálkodási és víziközmű infrastruktúra-fejlesztések	2021-2024 között összesen 35 Mrd Ft
5.	A kaposvári ipari-innovációs fejlesztési terület vízgazdálkodási és víziközmű-rendszereinek kialakítása	összesen 40 millió Ft
6.	A debreceni Észak-Nyugati Gazdasági Övezet kialakítása (KÖZMŰ-4 víziközmű-projektem )	közel 4,5 Mrd Ft
7.	Szikszó és térsége víziközmű-fejlesztés	2020-2024 között összesen 20 Mrd Ft
8.	Komárom város szennyvízelvezetésének és –tisztításának, valamint víziközmű-hálózatának fejlesztése	A szennyvízelvezetés és –tisztítás fejlesztésére 6,38 Mrd Ft, a víziközmű-hálózat fejlesztésére 12,141 Mrd Ft forrás biztosítására került sor
9.	Tatabánya – Oroszlány - Tata és térsége fejlesztésének és rekonstrukciójának érdekében szükséges víziközmű-beruházások	2021-2024 között nagyságrendileg 44 Mrd Ft

## A Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia elfogadása óta érdemi fejlődést sikerült elérni az alábbi területeken:

- Jelentősen gyarapodott az egy családban született gyermekek száma.
- Erősödött a nemzeti összetartozás érzése, sokrétűbb kapcsolatok szövődtek az anyaország és a határainkon kívül élő nemzettársaink között.
- 2013 óta jelentősen csökkent a súlyos anyagi deprivációban élők aránya a társadalmon belül.
- Érdemben nőtt Magyarországon a foglalkoztatás. Hazánkban ma már az EU-átlagot meghaladó a foglalkoztatottság mértéke és a COVID-19 járvány okozta gazdasági visszaesés is csak időszakosan csökkentette a foglalkoztatottságot.
- A COVID-19 járványt megelőzően tartósan és folyamatosan csökkent a GDP arányos államadósság mértéke.



FELADATUNK A JÖVŐ

**KEHOP Plusz**



# Szakterületi eredmények (2020 november óta) – KEHOP

- Magyarország területének jelentős része a vízhiány és a víztöbblet kettős szorításában él.
- A jogszabályi előírásoknak megfelelő fejlesztésekkel az árvíz ellen védett lakosok száma növekszik. Az árvízvédelmi intézkedések előnyeiben részesülő lakosság száma jelenleg **829 948 fő**, amely a 2023. december 31. napjáig vállalt 1 100 000 fő 75%-a.  
(Egy évvel korábban ez a szám 648 265 fő volt.)
- A fejlesztési programok megvalósulásával a programozási ciklus végéig közel 3 millió ember részesül az emelt minőségű katasztrófa- és erdőtűzvédelmi intézkedések előnyeiben, jelenleg ez a szám **480 721 fő**.  
(Egy évvel korábban ez a szám 117 831 fő volt.)



# Szakterületi eredmények (2020 november óta) – KEHOP

- Az EU-ban a **Biológiai Sokféleség Stratégia** elfogadásával a tagállamok vállalták, hogy megállítják a biológiai sokféleség csökkenését, és az ökoszisztéma szolgáltatások romlását.
- A KEHOP-4 prioritás fejlesztéseinek egyik fő célja a jobb védettségi állapot érdekében támogatott élőhelyek 100.000 hektárra történő növelése, amelyet a fejlesztések révén 2021. november 1. napján már elértünk, sőt meg is haladtunk azt (**138 091 hektár**). (Egy évvel korábban ez a szám 72 771 hektárt tett ki.)
- Az üvegházhatást okozó gázok éves csökkenése tavaly novemberben 126 732 tonna CO<sub>2</sub> egyenértéknél tartott, a KEHOP-5 prioritás keretében megvalósuló fejlesztések eredményeként a 2021 októberi adatok alapján ez az érték **191 250 tonna CO<sub>2</sub> egyenértékre** nőtt.



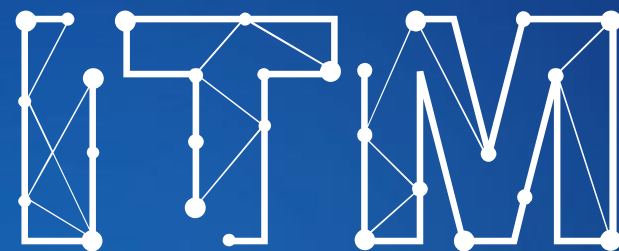
## KEHOP 2014-2020

Prioritás	Intézkedés	Keret Mrd Ft	Fő felelős
1	Vízgyógyítás	290,8	BM
	Katasztrófavédelem/Klíma	50,3	
2	Ivóvízminőség	59,7	ITM
	Szennyvízkezelés	336,5	
3	Hulladékgyógyítás	97,9	ITM
	Kármentesítés	32,6	
4	Természetvédelem	32,6	AM
5	Megújuló energia	102,5	ITM
	Energiahatékonyság	195,8	
	Táv hő	34,5	
	Szemléletformálás	1,9	
ÖSSZESEN		1 235,1	

## KEHOP Plusz 2021-2027

Prioritás	Intézkedés	Keret Mrd Ft	Fő felelős
1	Vízgyógyítás	245	BM
	Katasztrófavédelem	43	
2	Fenntartható vízi közmű rendszerek	228	ITM
	Zöld-kék infrastruktúra	73	ME
	Körforgásos hulladékgyógyítás	73	ITM
	Körforgásos gazdaságfejlesztés	18	
3	Kármentesítés/Környezetvédelem	16	AM
	Természetvédelem	33	AM
4	Energiahatékonysági intézkedések előmozdítása	281	ITM
	A megújuló energiák ösztönzése	195	
	<b>Intelligens energiarendszerek, energiahálózatok és energiátárolás</b>	177	
	Klíma adaptáció, mitigáció, kockázatkezelés	24	
5	<b>Igazságos Átmenet Alap</b>	103	ITM
ÖSSZESEN		1 509	





FELADATUNK A JÖVŐ

Köszönöm  
a megtisztelő figyelmet!



INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI  
MINISZTERIUM